

Van sommige gesneuvelde soldaten is weinig meer bekend dan hun naam, legernummer, rang, legeronderdeel, leeftijd en datum van overlijden. Het dossier van Joseph Yurkiw uit Dauphin, Manitoba, Canada is niet heel uitgebreid. Daarin staat hij diende van 9 juli 1944 tot 13 april 1945. Hij was op 29 november met een troepenschip vanuit Canada naar Groot-Brittannië verscheept, waar hij elf dagen later aankwam. Op 31 januari werd Joseph naar het Europese vasteland gebracht om deel te nemen aan de bevrijding van West-Europa. Op 13 april 1945 sneuvelde hij, als gevolg van een ernstige hoofdwond die hij in de strijd opliep. Hij werd begraven in het Drentse Spier - dat ergens in de correspondentie met zijn moeder werd verbasterd tot S-Pier.

Yurkiws vader en moeder, Andrew en Tinnie, waren geboren in Rusland - om precies te zijn in de Oekraïne. Zij kwamen - nog als kind met hun ouders - aan het eind van de 19e eeuw naar Canada en settelden zich in Manitoba.

Joseph Yurkiw werd geboren op 25 januari 1924. Toen hij het leger in ging was zijn vader al overleden. Zijn moeder woonde met drie van zijn broers en een zus in Dauphin, Manitoba. Vier andere broers en twee andere zussen waren het huis al uit, evenals een halfzuster en twee halfbroers. Een van de halfbroers, de toen 40-jarige Paul Yurkiw was ook in het leger.

Toen Joseph op 20-jarige leeftijd in dienst ging, mat de legerarts dat hij 1,73 meter groot was, hij woog ruim 61 kilo, had zwart haar en bruine ogen.

Hij had gewerkt als *'machine operator'* voordat hij het leger in ging bij het staatsbedrijf York Arsenals Ltd, dat werd opgericht om onderdelen te produceren voor het leger. Joseph was dol op sport, maar deed er niet veel aan. En een groot deel van zijn vrije tijd ging op aan een andere liefhebberij: dansen. In oktober 1944, toen Joseph zijn basisopleiding achter de rug had noteerde een van zijn meerderen dat hij een hardwerkende, geïnteresseerde, breed inzetbare en betrouwbare soldaat was. Hij maakte in april, bij de bevrijding van Oost-Nederland, deel uit van het 1st Bn van het Royal Regiment of Canada. Op 13 april 1945 was hij betrokken bij gevechten in Drenthe, waar hij dodelijk werd getroffen. Nog dezelfde dag werd hij begraven bij het kruispunt in Spier, zoals zijn dossier vermeld. Later is hij herbegraven op de Canadese begraafplaats in Holten: plot IX, rij E, graf 8.

Het persoonlijk dossier van Joseph Yurkiw bevat allerlei papieren over zijn keuring, over zijn trainingen, verlof en over zijn bezittingen bij zijn overlijden. Zijn *Soldier's Service & Pay Book* ligt helemaal uit elkaar.

Het meest opvallend in zijn dossier is een paardenbloem.
Die bloem kwam in april 1945 net tot bloei, maar net als het leven van Joseph Yurkiw, werd de bloem in de knop gebroken. Waarom is de geknakte bloem in het dossier van Joseph terecht is gekomen?

Willem Kloos (1859-1938) dichtte:

Ik ween om bloemen in de knop gebroken
En vóór den uchtend van haar bloei vergaan,
Ik ween om liefde die niet is ontloken,
En om mijn harte dat niet werd verstaan.
Gij kwaamt, en 'k wist -- gij zijt weer heengegaan...
Ik heb het nauw gezien, geen woord gesproken:
Ik zat weer roerloos nà die korten waan
In de eeuwge schaduw van mijn smart gedoken:
Zo als een vogel in den stillen nacht
Op éés ontwaakt, omdat de hemel gloeit,
En denkt, 't is dag, en heft het kopje en fluit,
Maar eer 't zijn vaakrige oogjes gans ontsluit,
Is het weer donker, en slechts droevig vloeit
Door 't sluimerend geblaarte een zwakke klacht.